

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«Ужгородський національний університет»**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою ДВНЗ
«Ужгородський національний
університет»,
протокол №__ від _____ 2021 р.
Голова Вченої ради, ректор
_____ В.І. Смоланка

ПРОЄКТ

Освітньо-наукова програма

«Освітні, педагогічні науки»

**Третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
за спеціальністю 011 «Освітні, педагогічні науки»
галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка»**

Уведено в дію наказом ректора
від « ____ » _____ 2021 р.
за № _____

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ЗОВНІШНЮ АПРОБАЦІЮ

Освітньо-наукова програма на здобуття освітнього ступеня доктора філософії за спеціальністю 011 «Освітні, педагогічні науки» оцінена позитивно та рекомендована до впровадження в ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

Рецензенти:

1. Мешко Галина Михайлівна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки та менеджменту освіти Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка.
2. Квас Олена Валеріївна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи Львівського національного університету імені Івана Франка.

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-наукова програма «Освітні, педагогічні науки» підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки» розроблена згідно з вимогами Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII.

Освітньо-наукова програма розроблена проєктною групою:

1. Староста Володимир Іванович – доктор педагогічних наук, професор (гарант освітньо-наукової програми);
2. Козубовська Ірина Василівна – доктор педагогічних наук, професор;
3. Опачко Магдалина Василівна – доктор педагогічних наук, доцент;
4. Розлуцька Галина Миколаївна – доктор педагогічних наук, доцент;
5. Попадич Олена Олександрівна – кандидат педагогічних наук, доцент.

Програму погоджено:

Гарант освітньої програми

проф. Староста В.І.

Перший проректор

проф. Сливка О.Г.

Проректор з наукової роботи

проф. Студеняк І.П.

**Декан факультету
суспільних наук**

проф. Остапець Ю.О.

Начальник навчальної частини

Штимак А.Ю.

1. Профіль освітньо-наукової програми зі спеціальності
«Освітні, педагогічні науки»
«Educational, Pedagogical Sciences»
зі спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки»

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Державний вищий навчальний заклад «Ужгородський національний університет», факультет суспільних наук, кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи/ <i>State University "Uzhhorod National University", Faculty of Social Sciences, Department of General Pedagogy and Pedagogy of Higher School</i>
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Ступінь вищої освіти: доктор філософії / <i>Doctor of Philosophy (Ph. D.)</i> Освітня кваліфікація: доктор філософії з освітніх, педагогічних наук / <i>Doctor of Philosophy (Ph. D.) Program Subject Area 011 «Educational, Pedagogical Sciences»</i>
Мова навчання і оцінювання	Українська Ukrainian
Обсяг освітньої програми	40 кредитів ЄКТС
Тип програми	Освітньо-наукова
Наявність акредитації	-
Цикл/рівень програми	Національна рамка кваліфікацій України – 9 рівень, FQ-EHEA – третій цикл, EQF-LLL – 8 рівень.
Передумови	Другий рівень вищої освіти (диплом магістра, спеціаліста)
Форма навчання	Очна (денна, вечірня), заочна
Термін дії освітньої програми	4 роки
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/
2 – Мета освітньої програми	
Мета програми (з врахуванням рівня кваліфікації)	Забезпечити освітньо-наукову підготовку дослідників у галузі педагогічних наук відповідно до спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки» галузі знань 01 «Освіта / Педагогіка», яка передбачає успішну реалізацію теми наукового дослідження, створює умови для розвитку наукового мислення, стратегічного бачення розвитку науки, дослідницької компетентності та самореалізації здобувачів, стимулює вироблення нових інноваційних ідей та проєктів, а також забезпечення консультаційної підтримки у виконанні оригінальних фундаментальних і прикладних наукових досліджень, що спрямовані на отримання нових наукових знань, підготовку та захист дисертації. Дана програма дає можливість формувати компетентних фахівців, здатних успішно забезпечувати освітній процес у вищій школі і проводити наукові дослідження в галузі освіти, усвідомлюючи реалії і виклики

	сучасного полікультурного суспільства.
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань / спеціальність / спеціалізація програми)	Галузь знань: 01 «Освіта / Педагогіка» Спеціальність: 011 «Освітні, педагогічні науки».
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-наукова академічна
Фокус освітньої програми та спеціалізації	Формування та розвиток професійної компетентності для здійснення аналітичної, дослідницької та інноваційної діяльності у галузі освіти з урахуванням сучасних вимог науки, політики, світового медіапростору, загальноєвропейських рекомендацій з професійної освіти. Акцент на здобутті теоретичних знань, умінь і навичок та інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі освіти в умовах полікультурного суспільства, оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності, а також проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.
Особливості програми	Міждисциплінарна та багатопрофільна підготовка фахівців з організації проведення наукових досліджень у сфері загальної педагогіки та історії педагогіки, теорії та методики професійної освіти, теорії і методики навчання, теорії і методики виховання, здатних успішно поєднувати викладацьку і науково-дослідницьку роботу у закладах вищої освіти з урахуванням особливостей полікультурного регіону.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Вимогами до посад є наявність завершеного навчання та захищеного наукового дослідження високого рівня, досвід дослідницької і викладацької роботи у вищих навчальних закладах або дослідницьких установах. Робочі місця у вищих навчальних закладах, науково-дослідних установах, державній службі, органах місцевого самоврядування; у відділах відповідного профілю центральних органів виконавчої та законодавчої влади. Основні посади, місця роботи: викладач, доцент, завідувач кафедри вищого навчального закладу; директор (ректор, начальник) вищого навчального закладу (технікуму, коледжу, інституту, академії, університету і т. ін.); молодший науковий співробітник, науковий співробітник; науковий співробітник-консультант; начальник відділу, управління, головного управління (місцеві, центральні органи державної влади) у галузі освіти.
Подальше навчання	Наукова програма четвертого (наукового) рівня вищої освіти «Доктор наук». Самоосвіта та саморозвиток.

	Підвищення кваліфікації в установах різних форм власності (державних та приватних).
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Стиль навчання базується на проблемно-орієнтованому навчанні, передусім на індивідуальному масштабному дослідницькому проекті, який ретельно контролюється, надаючи певну відповідальність досліднику на початковому етапі за вибір методу, предмету та організацію часу.
Оцінювання	<p>Оцінювання результатів навчання здійснюється шляхом:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) іспитів та заліків (усних та письмових) з дисциплін навчального плану. Оцінювання здійснюється за системою ЄКТС; 2) наукового звітування, яке здійснюється наприкінці кожного року навчання і передбачає контроль за всіма його компонентами. Результати оцінюються в бінарній системі як «атестовано/не атестовано»; 3) підсумкова атестація здійснюється на підставі публічного захисту аспірантом результату наукового дослідження, представленого у формі дисертації або одноосібної монографії за порядком, встановленим МОН України. <p>Кредити аспіранту зараховуються у випадку успішного складання проміжних іспитів та заліків, передбачених навчальним планом ОНП.</p>
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність особи розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної, у тому числі дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики. (ІК)
Загальні компетентності	<p>ЗК-1. Навички критичності та самокритичності. Здатність рецензувати публікації та презентації, а також брати участь у міжнародних наукових дискусіях, висловлюючи та відстоюючи свою власну позицію.</p> <p>ЗК-2. Обґрунтування актуальності проблем та моделювання задач. Здатність визначати відповідні задачі та окреслювати їх таким чином, щоб просувати та трансформувати наукові знання та розуміння.</p> <p>ЗК-3. Якість та етичні зобов'язання. Знання стандартів і способів мислення, необхідних для наукового дослідження та публікації отриманих результатів, включаючи критичну обізнаність та академічну доброчесність.</p> <p>ЗК-4. Здатність спілкуватися з широкою науковою спільнотою та громадськістю під час наукової та/або професійної діяльності державною та іноземною мовами (усно і письмово).</p> <p>ЗК-5. Саморозвиток і самовдосконалення. Набуття теоретичних та практичних способів діяльності, скеровуючи зусилля і об'єднуючи результати різних досліджень та аналізів, представляючи остаточний</p>

	<p>результат до визначеного кінцевого терміну.</p> <p>ЗК-6. Автономність і відповідальність. Ініціювання, розробка та реалізація інноваційних комплексних проектів шляхом співпраці в регіональному та міжнародному середовищі; відповідальність під час наукової та/або професійної діяльності за результати прийняття рішень.</p>
<p>Спеціальні (фахові) компетентності</p>	<p>СК-1. Здатність оперувати науковою термінологією педагогічної науки та вибудовувати ієрархію наукових понять за рівнями їх узагальнення; розуміти системність, взаємозв'язок та цілісність різних педагогічних явищ і процесів, багатогранність практичної спрямованості педагогіки; орієнтуватися у сучасній нормативно-правовій базі розвитку освіти, тенденціях освітньої політики в Україні; мати стратегічне бачення розвитку науки; розглядати педагогічні явища, розвиток освіти та науки у їх історичній ретроспективі; застосовувати компаративний аналіз щодо вивчення педагогічних проблем у зарубіжному та вітчизняному контекстах; узагальнювати інноваційний педагогічний досвід у власному науковому дослідженні.</p> <p>СК-2. Психологічна готовність до: освітньо-наукової діяльності, володіння знаннями про закономірності філогенезу та онтогенезу людини на різних вікових етапах, про розвиток психічних процесів людини; здатність до емоційної саморегуляції, розвитку вольових якостей, самоорганізації та самоактуалізації; самоаналізу результатів наукової діяльності; виявлення креативних здібностей для самостійного вирішення дослідницьких завдань; здатність до навчання-дослідження; дотримання етичних принципів роботи в системі «людина-людина»; виявлення емпатії, поваги до індивідуальних особливостей інших людей, толерантності, в тому числі міжкультурної.</p> <p>СК-3. Здатність до суб'єкт-суб'єктної взаємодії, ефективної комунікації, презентації наукових доробків та ідей, володіння науковим стилем викладу матеріалу дослідження; до участі у різних видах професійно-педагогічного і наукового спілкування; встановлення продуктивних зв'язків щодо обміну досвідом (емоційним, соціальним, практичним тощо).</p> <p>СК-4. Здатність до різних видів історико-педагогічного аналізу (історико-логічний, компаративний, ретроспективний); опрацьовувати джерельну базу дослідження; адаптовувати та застосовувати ідеї видатних педагогів у сучасну педагогічну практику; використовувати цивілізаційний підхід до осмислення історико-педагогічних явищ і процесів.</p> <p>СК-5. Здатність застосувати методи, прийоми організації навчально-пізнавальної діяльності студентів, планувати структуру, зміст, процес організації лекції, практично-семінарського заняття; навички організації спілкування зі студентами у навчальний і позанавчальний час; організації, саморегуляції,</p>

	<p>невербальної поведінки у процесі спілкування зі студентами різного віку, статі, національної, релігійної приналежності.; розв'язання педагогічних конфліктів у різноманітних ситуаціях; здатність спілкуватися з різними цільовими аудиторіями, використовуючи відповідну лексику, методи, техніки та прийоми.</p> <p>СК-6. Здатність до вивчення, використання та модернізації існуючих вихованих систем та технологій, розуміння механізмів становлення особистості у процесі виховання і самовиховання; до аналізу соціокультурного середовища, проблем виховання особистості на різних вікових етапах; здійснення ціннісно-смыслового підходу до виховання молоді на засадах принципу полікультурності.</p> <p>СК-7. Здатність проводити моніторинг власних наукових результатів та результатів педагогічної діяльності; володіти діагностичним інструментарієм оцінки результатів експериментальної роботи; будувати індивідуальну траєкторію власного розвитку та кожного суб'єкта педагогічної діяльності; оцінювати наукову та практичну цінність завдань, які вирішуються у власному педагогічному дослідженні.</p> <p>СК-8. Здатність готувати, планувати, організовувати власну науково-педагогічну діяльність, враховуючи регіональний контекст; розуміти гносеологічні основи освітньої діяльності; адекватно застосовувати наукові методи для виконання завдань власного дослідження; використовувати існуючі, модифікувати та створювати власні методи, технології для виконання завдань дослідження, перевіряти їх ефективність; впроваджувати інформаційно-комунікаційні технології для реалізації наукового задуму дослідження.</p> <p>СК-9. Здатність використовувати інформаційно-комунікаційні технології, володіти методичними основами їх застосування в освітній діяльності; впроваджувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології для розв'язання освітньо-наукових завдань, моделювання, моніторингу та опрацювання результатів експерименту.</p>
7 – Програмні результати навчання	
<p>Програмні результати навчання</p>	<p>ПРН 1. Здійснює аналіз наукових публікацій в межах дослідження та в інших галузях, в тому числі іноземною мовою</p> <p>ПРН 2. Критично і обґрунтовано використовує знання в науковій сфері, що підтверджено публікаціями.</p> <p>ПРН 3. Розробляє та презентує групі кваліфікованих дослідників детальний і обґрунтований план дослідження для вирішення важливих завдань.</p> <p>ПРН 4. Успішно завершує розширене оригінальне дослідження, що базується на критичному розгляді джерел та забезпечене необхідним науковим апаратом таким, як план-проспект дослідження та публікація відповідних матеріалів. Дотримується при цьому академічної доброчесності.</p>

	<p>ПРН 5. Презентує результати дослідження усно та письмово на наукових семінарах, наукових зустрічах, форумах, конференціях, в тому числі іноземною мовою, проявляє готовність до міжнародного співробітництва.</p> <p>ПРН 6. Готує підбір матеріалів для преси/об'єднання інформації з питань професорсько-викладацьких ініціатив, публікація їх у пресі чи на веб-сторінці.</p> <p>ПРН 7. Ефективно планує час в процесі дослідження для отримання необхідних результатів, що відображається у щорічних звітах та підтверджується остаточним захистом наукової роботи.</p> <p>ПРН 8. Грамотно аналізує та посилається на відповідні наукові праці в письмовій формі, через усні виступи та презентації, здійснює апробацію результатів дослідження. Вільно володіє науковим категоріально-понятійним апаратом, який адекватно використовує в науковій і педагогічній діяльності.</p> <p>ПРН 9. Продуктивно використовує найновіші педагогічні дослідження в спеціальній галузі дослідження, а також в навчальному процесі.</p> <p>ПРН 10. Використовує облікову інформацію з архіву, бібліотечні каталоги та найновіші ІКТ-ресурси в освітньому процесі та наукових дослідженнях.</p> <p>ПРН 11. Самостійно знаходить, систематизує та узагальнює матеріали з проблематики досліджень.</p> <p>ПРН 12. Володіє сучасними формами, методами, технологіями навчання і виховання у вищій школі; вміннями організації навчально-пізнавальної і дослідницької діяльності студентів; планування і проведення лекції, практично-семінарського заняття; навичками організації спілкування зі студентами у навчальний і позанавчальний час із врахуванням специфіки полікультурного регіону. Забезпечує освітню діяльність на засадах полікультурності. Використовує ІКТ для виявлення ставлення студентів до різних аспектів навчально-виховного процесу.</p> <p>ПРН 13. Володіє технологіями змішаного навчання для ефективного реалізації його складових: очне навчання навчання (face-to-face) – традиційна форма аудиторних занять викладач-студент; самостійне навчання (self-study learning) – самостійна робота студентів, пошук інформації в мережі; онлайн навчання (online collaborative learning) – робота студентів і викладача в режимі онлайн.</p> <p>ПРН 14. Має стратегічне бачення розвитку науки, самостійно окреслює шляхи індивідуальної траєкторії у науково-освітньому просторі, враховуючи регіональний контекст</p>
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Специфічні характеристики кадрового забезпечення	Склад проектної групи освітньо-наукової програми, професорсько-викладацький склад, що задіяний до викладання навчальних дисциплін за спеціальністю відповідають Ліцензійним умовам провадження освітньо-наукової діяльності на третьому (освітньо-

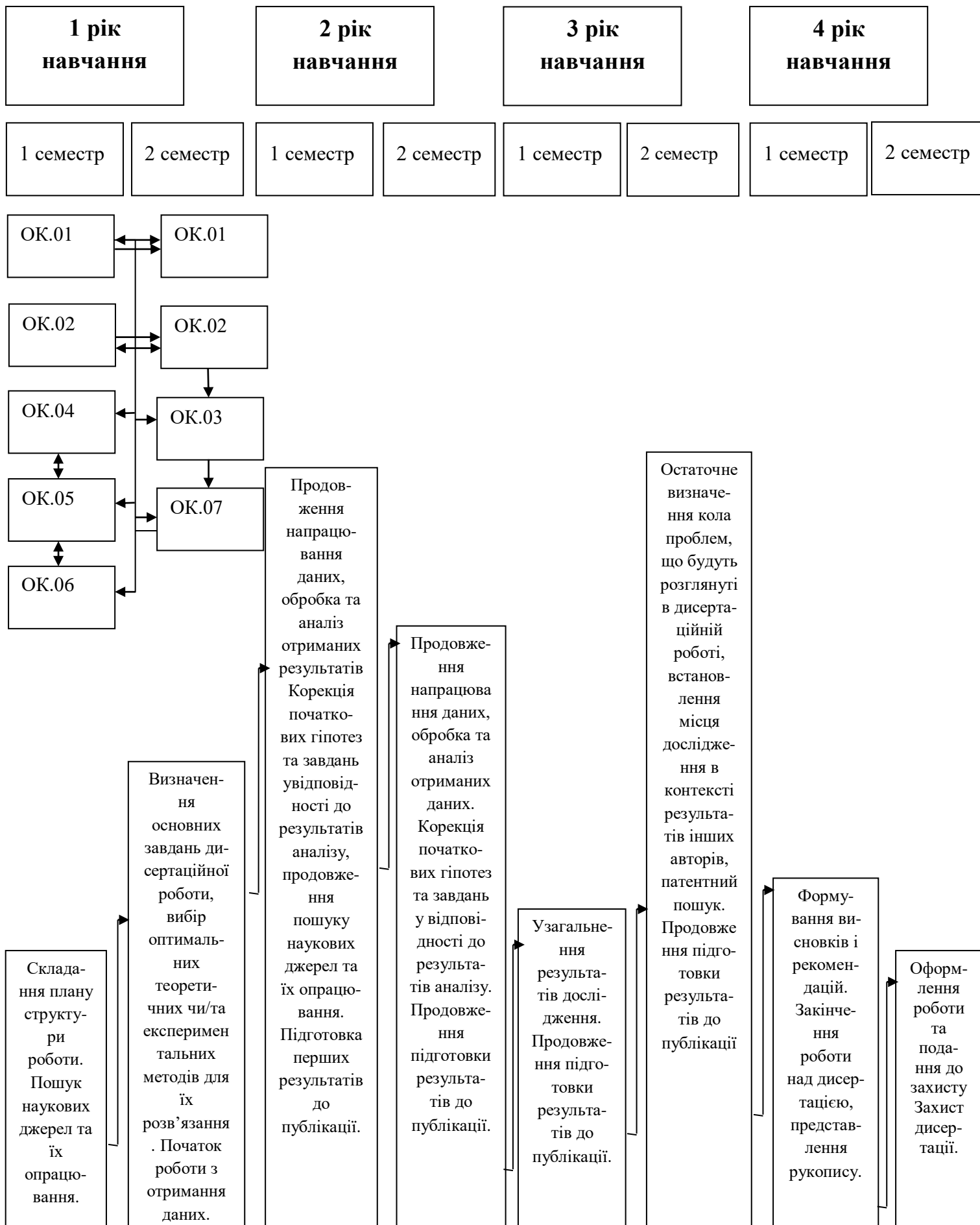
	науковому) рівні вищої освіти.
Специфічні характеристики матеріально-технічного забезпечення	Забезпеченість навчальними приміщеннями, комп'ютерними робочими місцями, мультимедійним обладнанням відповідає потребам. Наявна вся необхідна соціально-побутова інфраструктура, кількість місць в гуртожитках відповідає вимогам. Для проведення практичних і лабораторних робіт, інформаційного пошуку та обробки результатів досліджень наявні спеціалізовані комп'ютерні класи факультету з необхідним програмним забезпеченням та необмеженим відкритим доступом до Інтернет-мережі.
Специфічні характеристики інформаційного та навчально-методичного забезпечення	Для забезпечення ефективного освітнього процесу надається доступ до провідних закордонних видань в галузі педагогічних наук
9 - Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Кредитна і ступенева мобільність у споріднених (за галуззю знань, спеціальністю) закладах вищої освіти України на основі двосторонніх або багатосторонніх угод.
Міжнародна кредитна мобільність	Кредитна і ступенева мобільність у споріднених (за галуззю знань, спеціальністю) закордонних закладах вищої освіти в рамках програм міжнародного академічного обміну УжНУ.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Навчання іноземних здобувачів здійснюється на загальних умовах (передбачає володіння українською мовою)

2. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

2.1 Перелік компонент ОНП

Кол н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОНП			
ОК.01	Іноземна мова для комунікації у науково-педагогічному середовищі	6	Залік, іспит
ОК.02	Теорія та методологія класичної та сучасної філософії	4	Іспит
ОК.03	Презентація наукових результатів та управління науковими проектами	3	Залік
ОК.04	Інновації в сучасній педагогіці, організація та проведення навчальних занять	3	Залік
ОК.05	Сучасні інформаційні технології	3	Іспит
ОК.06	Полікультурна освіта: зарубіжний і вітчизняний досвід	4	Залік
ОК.07	Асистентська практика	3	Залік
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		26 кредитів	
Вибіркові компоненти ОНП			
ВК.01	<i>(аспірант із запропонованих дисциплін обирає по одній ВК)</i>		
ВК.01.01	Філософія освіти	3,5	Залік
	Неформальна освіта	3,5	Залік
	Дидактичний менеджмент у вищій школі	3,5	Залік
ВК.01.02	Методи дослідження в педагогіці	3,5	Іспит
	Професійне педагогічне спілкування у вищій школі	3,5	Іспит
	Діагностика в педагогічному процесі	3,5	Іспит
ВК.02	<i>(аспірант із запропонованих дисциплін обирає по одній ВК)</i>		
ВК.02.01	Порівняльна педагогіка	3,5	Залік
	Вітчизняна педагогічна освіта у світовому контексті	3,5	Залік
	Формування соціальної активності майбутнього фахівця	3,5	Залік
ВК.02.02	Сучасна освітня парадигма «навчання через дослідження»	3,5	Іспит
	Становлення і розвиток освіти Закарпаття	3,5	Іспит
	Педагогіка та психологія вищої школи з методикою викладання	3,5	Іспит
Загальний обсяг вибірових компонент:		14 кредитів	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ		40 кредитів	

СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ

3. ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Атестація здобувачів освітнього ступеня доктора філософії за спеціальністю 011 «Освітні, педагогічні науки» здійснюється у формі публічного захисту дисертаційної роботи. Обов'язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання здобувачем його індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи.

У результаті успішного захисту дисертаційної роботи здобувачу присуджується науковий ступінь доктора філософії, присвоюється кваліфікація доктора філософії з освітніх, педагогічних наук та видається диплом встановленого зразка.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	ОК.01	ОК.02	ОК.03	ОК.04	ОК.05	ОК.06	ОК.07
ЗК 1	+		+		+		
ЗК 2		+	+		+		
ЗК 3		+	+		+		
ЗК 4	+			+	+	+	
ЗК 5	+					+	+
ЗК 6			+	+		+	+
СК 1	+	+	+	+			
СК 2		+		+			+
СК 3	+		+				+
СК 4		+	+			+	
СК 5	+			+	+	+	+
СК 6	+			+		+	+
СК 7			+		+		+
СК 8				+	+	+	
СК 9				+	+		+

**5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН)
відповідними компонентами освітньої програми**

	ОК.01	ОК.02	ОК.03	ОК.04	ОК.05	ОК.06	ОК.07
ПРН 1	+	+	+			+	
ПРН 2		+	+		+		
ПРН 3	+		+	+			
ПРН 4			+	+	+		
ПРН 5	+		+		+		
ПРН 6			+	+		+	
ПРН 7			+		+		+
ПРН 8	+		+				+
ПРН 9	+			+			+
ПРН 10			+	+	+		
ПРН 11		+			+	+	
ПРН 12				+	+	+	+
ПРН 13				+	+		+
ПРН 14		+				+	+